

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
URED ZASTUPNIKA REPUBLIKE HRVATSKE
PRED EUROPSKIM SUDOM ZA LJUDSKA PRAVA
Zagreb, 4. lipnja 2025.

Analiza odluke

Blagojević protiv Hrvatske
zahtjev br. 25906/20

čl. 6. Konvencije – pravo na pošteno suđenje

***Odluka domaćih sudova da Republika Hrvatska nije odgovorna za smrt sina podnositelja
nije bila proizvoljna ni očigledno nerazumna***

Europski sud za ljudska prava (dalje: Europski sud) zasjedajući u odboru od tri suca, dana 11. ožujka 2025. donio je odluku o nedopuštenosti zahtjeva podnositelja koji je tvrdio da je odluka kojem se odbija njegov tužbeni zahtjev radi naknade štete protiv države bila proizvoljna i očigledno nerazumna i stoga suprotna članku 6. stavku 1. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (dalje: Konvencija).

Na parkiralištu hotela u blizini Nove Gradiške, 1995. godine, tada 19-godišnji V.G. ubio je sina podnositelja zahtjeva. V.G. je na parking hotela došao promatrati Srbe s okupiranih područja koji su тамо dolazili kupovati benzin kojeg su potom preprodavali na okupiranom području. Čuvši kako je jedan mladić rekao „ovo je Republika Srpska Krajina, ali oni to još uvijek ne razumiju, a mi već ovdje radimo kako hoćemo“, V.G. je izvadio nož i ubio podnositeljevog sina. Naime, V.G.-u je kao hrvatskom prognaniku koji je u Domovinskom ratu izgubio nekoliko bliskih osoba i nije se mogao vratiti svojoj kući, bilo neprihvatljivo gledati Srbe kako se slobodno ponašaju u neokupiranom području dok su još do jučer pucali na Hrvate. Taj dan došao je na parkiralište s namjerom da ubije osobu srpske nacionalnosti te je nakon ubojstva policiji izjavio da ne osjeća grižnju savjesti zbog onog što je učinio. U kaznenom postupku koji je uslijedio vještačenjem je utvrđeno da je u vrijeme počinjenja kaznenog djela njegova ubrojivost bila bitno smanjena, a kazneni postupak je obustavljen kada ga je Predsjednik RH pomilovao. Podnositelj zahtjeva je 2006. godine pokrenuo parnični postupak radi naknade štete protiv države ističući da mu je sina ubio pripadnik Hrvatske vojske te da je ubojstvo predstavljalo teroristički čin za koji je odgovorna država¹. Općinski građanski sud u Zagrebu odbio je tužbeni zahtjev podnositelja, utvrdivši da V.G. nije bio pripadnik hrvatskih oružanih snaga te da ubojstvo sina podnositelja nije bilo teroristički čin. Predmetni sud smatrao je da je V.G. ubojstvo počinio iz „osobnih pobuda“, a ne s ciljem izazivanja straha i osjećaja nesigurnosti kod građana što je bitan element u definiciji terorističkog čina iz Zakona o dogovornosti za štetu nastalu uslijed terorističkih akata i javnih demonstracija. Uzveši u obzir širi kontekst okolnosti i događaja tijekom kojih je djelo počinjeno, korištena sredstva, motive

¹ Podnositelj se pritom pozivao na relevantne odredbe tada važećih Zakona odgovornosti Republike Hrvatske za štetu uzrokovanu od strane pripadnika hrvatskih oružanih i redarstvenih snaga za vrijeme Domovinskog rata te Zakona o dogovornosti za štetu nastalu uslijed terorističkih akata i javnih demonstracija.

te vrijeme i mjesto događaja, Općinski građanski sud u Zagrebu je utvrdio da izolirano ubojstvo koje je počinio V.G., koji je u tom trenutku bio bitno smanjeno ubrojiv nije učinjeno sa specifičnom namjerom i porukom karakterističnom za teroristički čin. Županijski sud u Zagrebu potvrđio je prvostupanjsku presudu složivši se sa zaključkom da je ubojstvo bilo motivirano osobnim razlozima. Vrhovni sud je odbio reviziju, a Ustavni sud ustavnu tužbu podnositelja.

Pred Europskim sudom podnositelj zahtjeva je prigovorio utvrđenju domaćih sudova o tome da ubojstvo njegova sina nije predstavljalo teroristički akt za koji se država može smatrati odgovornom smatrajući takav zaključak proizvoljnim i očigledno nerazumnim te protivnim članku 6. stavku 1. Konvencije.

Sukladno svojoj ustaljenoj praksi, Europski sud se ne bavi navodnim pravnim ili činjeničnim pogreškama koje su počinili nacionalni sudovi jer taj Sud nije sud četvrtog stupnja i stoga neće dovoditi u pitanje odluke nacionalnih sudova, osim iznimno, ako su proizvoljne ili očito nerazumne (*Dulaurans protiv Francuske*, br. 34553/97, stavci 33.-34. i 38., 21. ožujka 2000.).

Nacionalni sudovi čine „očiglednu“ pravnu ili činjeničnu pogrešku ako predmetnu pogrešku nijedan razuman sud nikada ne bi mogao počinuti, odnosno pogrešku takve prirode koja dovodi u pitanje samu poštenost suđenja (*Bochan protiv Ukrajine (br. 2) [VVI]*², br. 22251/08, stavak 62., ECHR 2015). Ujedno, domaća sudska odluka može biti okvalificirana kao proizvoljna, u mjeri da ugrožava poštenost postupka, ako nije obrazložena ili ako se razlozi navedeni u prilog odluke temelje na očiglednoj pogrešci (*Moreira Ferreira protiv Portugala (br. 2) [VVI]*, br. 19867/12, stavak 85., od 11. srpnja 2017.).

Europski sud je utvrdio da su hrvatski sudovi u tri stupnja nadležnosti ispitali tužbeni zahtjev podnositelja te ga odbili. Isto je učinio i Ustavni sud koji njihov zaključak nije smatrao proizvoljnim. Analizirajući spis predmeta i obrazloženje hrvatskih sudova, Europski sud je zaključio da nema osnove smatrati kako je ocjena hrvatskih sudova – prema kojoj je ubojstvo sina podnositelja počinjeno iz „osobnih razloga“ – rezultat očite činjenične ili pravne pogreške koja bi dovela do uskraćivanja pravde (*Trivkanović protiv Hrvatske (br. 2)*, br. 54916/16, stavak 81., od 21. siječnja 2021.). Naime, utvrđenje hrvatskih sudova o tome da je napad na sina podnositelja predstavlja izolirani slučaj koji je počinila osoba bitno smanjene ubrojivosti i kojem činu je nedostajao konstitutivan element slanja poruke i „izazivanja osjećaja straha“ karakterističnih za teroristički akt³, ne čini se proizvoljnim, posebice imajući na umu da je Zakon o odgovornosti za štetu nastalu uslijed terorističkih akata i javnih demonstracija bio primjenjiv neovisno o tome je li štetnik utvrđen, kazneno progonjen ili oglašen krivim⁴. Konačno, Europski sud je prihvatio argument zastupnice Republike Hrvatske pred tim Sudom

² Sažetak presude dostupan je i na [hrvatskom jeziku](#).

³ Članak 1. stavak 2. Zakon o odgovornosti za štetu nastalu uslijed terorističkih akata i javnih demonstracija: „U smislu ovoga Zakona terorističkim aktom smatra se osobito akt nasilja izvršen u pravilu iz političkih pobuda s ciljem izazivanja straha, užasa i osjećaja osobne nesigurnosti građana.“

⁴ Članak 3. Zakon o odgovornosti za štetu nastalu uslijed terorističkih akata i javnih demonstracija: „Obveza naknade štete po ovom Zakonu postoji neovisno o tome je li štetnik utvrđen, kazneno progonjen ili oglašen krivim.“

da sudska praksa domaćih sudova⁵ nije ukazivala na etnički pristran pristup u pogledu odgovornosti za štetu nastalu terorističkim aktima počinjenima za vrijeme rata u Republici Hrvatskoj.

Slijedom navedenog, Europski sud je zahtjev podnositelja proglašio nedopuštenim kao očigledno neosnovan te ga odbacio.

Ovu analizu izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Analiza ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te nije obvezujuća za taj Sud.

© 2025. *Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava*

⁵ U svojim presudama br. Rev-348/05-2 od 31. siječnja 2006. godine, Rev-356/07-2 od 18. travnja 2007. godine, Rev-1133/04-2 od 3. srpnja 2007. godine, Rev-130/08-2 od 10. prosinca 2008. godine i Rev-104/08-2 7. siječnja 2009. godine Vrhovni sud Republike Hrvatske odlučio je da je država odgovorna za štetu nastalu terorističkim aktima počinjenima za vrijeme rata u Republici Hrvatskoj.